

PATVIRTINTA

UAB „Pakruojo vandentiekis“ direktoriaus
2015 m. kovo mėn. 18 d. įsakymu Nr. V-8

UAB „PAKRUOJO VANDENTIEKIS“
EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO
P L A N A S

Pramonės g. 1 Pakruojo miestas, Pakruojo r. sav.

Pakruojis
2015 m.

TURINYS

Nr.	Pavadinimas	Psl. Nr.
I.	IVADAS	
1.	Įsakymo „Dėl UAB „Pakruojos vandentiekis“ ekstremaliųjų situacijų plano patvirtinimo“ kopija	2
2.	Plano turinys	3-4
3.	Plano derinimo lapas	5
4.	Plano tikslinimo-koregavimo lapas	6
5.	Plano kopijų (išrašų) paskirstymas	7
II.	BENDROSIOS NUOSTATOS	
1.	Plano paskirtis ir tikslai	8
2.	Plane vartojamos sąvokos ir santrumpos	8-9
3.	Bendrovės ir jos veiklos charakteristika	9
III.	GRESIANČIOS EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS	
1.	Galimi pavojai bendrovėje	10
2.	Labiausiai tikėtini pavojai atlikus rizikos analizę	10-11
IV.	PERSPĖJIMO IR INFORMAVIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ, EKSTREMALŲJĮ ĮVYKĮ AR EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ ORGANIZAVIMAS	
1.	Perspėjimo signalai	11
2.	Perspėjimo ir informavimo tikslas, lygiai	11
3.	Perspėjimo ir informavimo organizavimas gavus pranešimą apie gresiantį ar susidariusį įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją	12
4.	Perspėjimo ir informavimo organizavimas gresiant ar susidarius įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai bendrovėje ar jos padaliniuose, teritorijoje	12-13
V.	KEITIMOSI INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ, EKSTREMALŲJĮ ĮVYKĮ AR EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ TVARKA	13-14
VI.	DARBUOTOJŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI	
1.	Evakavimas	14-15
2.	Aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis	16
3.	Kolektyvinės apsaugos statiniai	16
4.	Pirmosios pagalbos nukentėjusiems teikimas	16
VII.	GRESIANČIŲ AR ĮVYKUSIŲ EKSTREMALIŲJŲ ĮVYKIŲ AR GRESIANČIŲ AR SUSIDARIUSIŲ EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS	
1.	Asmens, atsakingo už informacijos priėmimą ir perdavimą, veiksmai gavus informaciją apie gresiantį ar įvykusį įvykį	17
2.	Galimų pavojų (pagal rizikos analizę) likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas	17-24
2.1	Gaisras darbo vietoje, patalpose ar pastatuose	17-18
2.2	Elektros energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas bendrovėje	18-19
2.3	Pavojingi meteorologiniai reiškiniai	19-20

Nr.	Pavadinimas	Psl. Nr.
2.4	Avarijos vandentiekio tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemose	20-21
2.5	Pavojingos ar ypač pavojingos užkrečiamosios ligos	21-22
2.6	Stichinis potvynis, užtvindymas, poplūdis	23-24
3.	Materialinių išteklių telkimo gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti, įvykiams likviduoti ir jų padariniams šalinti procedūros	24
4.	Bendrovės veiklos tęstinumo užtikrinimas	24
5.	Bendrovės vertingo turto ir svarbių dokumentų išsaugojimo organizavimas	24
VIII. PLANO PRIEDAI		
1.	Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė	
2.	Įsakymo „Dėl asmenų paskyrimo atsakingais už UAB „Pakruojo vandentiekis“ darbuotojų, lankytojų perspėjimą ir informavimą apie gresiantį ar susidariusį įvykį, ekstremaliąjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją bei jų funkcijų patvirtinimo“ kopija	
3.	Įsakymo „Dėl asmens paskyrimo atsakingu už keitimosi informacija apie įvykį, ekstremaliąjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją ir jo funkcijų patvirtinimo“ kopija	
4.	Įsakymo „Dėl asmenų paskyrimo atsakingais už darbuotojų, lankytojų evakavimo organizavimą gresiant ar susidarius įvykiui, ekstremaliajam įvykiui, ekstremaliajai situacijai bei jų funkcijų patvirtinimo“ kopija	
5.	UAB „Pakruojo vandentiekis“ darbuotojų kontaktiniai duomenys	
6.	Civilinės saugos sistemos pajėgų, valstybinės priežiūros ir suinteresuotų institucijų kontaktiniai duomenys	
7.	Bendrovės pirmosios pagalbos vaistinėlės aprašymas	
8.	Turimos individualiosios apsaugos priemonės	
9.	Bendrovės automobilių ir priekabų sąrašas	
10.	Alternatyvių vandens šaltinių (vandens tiekimo būdai), aprūpinant gyventojus vandeniu įvykus vandentiekio avarijai, sąrašas	
11.	Administracinio pastato evakuacijos schema. Darbuotojų evakavimo vieta Pakruojo vandenvietėje	
12.	Pakruojo miesto žemėlapis su evakuacijos punktų išdėstymu	

3. Plano derinimo lapas

Bendrovės padalinio, institucijos, ūkio subjekto pavadinimas ir vadovo pareigos	Parašas	Vardas, pavardė, pareigos
Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktorius, savivaldybės ESK pirmininkas		
Šiaulių apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Pakruojo priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba		
Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Pakruojo rajono policijos komisariatas		
Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Pakruojo valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba		
VšĮ Pakruojo rajono pirminės sveikatos priežiūros centras		

[illegible]

[illegible]

II. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Plano paskirtis ir tikslai

UAB „Pakruojo vandentiekis“ ekstremaliųjų situacijų valdymo planas (toliau – Planas) – tai dokumentas, padedantis bendrovės vadovui bei kitiems darbuotojams organizuoti ir koordinuoti darbus įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų atvejais.

Plano paskirtis – iš anksto pasirengti galimiems įvykiams, ekstremaliesiems įvykiams ar ekstremaliosioms situacijoms, siekiant išvengti ar bent sušvelninti jų poveikį bendrovės darbuotojų sveikatai ar gyvybei, įmonės turtui ir veiklai.

Parengties plano tikslai:

- ❖ identifikuoti aktualius įvykius, ekstremaliuosius įvykius ar ekstremaliasias situacijas ir nustatyti jų potencialią riziką bei silpniausias pasirengimo joms vietas;
- ❖ įvertinti bendrovės esamą pasirengimą reaguoti ir numatyti tam reikalingas priemones bei išteklius;
- ❖ optimaliai pasiskirstyti atsakomybę ir įvardinti pagrindinius veiksmus įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų atvejais;
- ❖ susisteminti reikalingą informaciją apie įmonėje esamus išteklius;
- ❖ iš anksto suplanuoti pagrindinius įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos valdymo elementus - pavojaus paskelbimą, pirminių gelbėjimo darbų organizavimą, evakuaciją, informacijos teikimą, sąveiką su specialiosiomis tarnybomis, gamybinės veiklos perorganizavimą, nuostolių įvertinimą ir padarinių likvidavimą.

2. Plane vartojamos sąvokos ir santrumpos

Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų, ir įstaigų, ūkio subjektų ir gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą.

Įvykis - ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis, nepasiekęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Ekstremalusis įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, kuris kelia pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

Gelbėjimo darbų vadovas – civilinės saugos sistemos pajėgų valstybės tarnautojas ar darbuotojas, iki operacijų vadovo paskyrimo ekstremaliosios situacijos židinyje vadovaujantis gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams, taip pat įvykio, ekstremaliojo įvykio likvidavimo ir jų padarinių šalinimo darbams.

Pirminiai gelbėjimo darbai – tai pagalba nukentėjusiems ar kitiems pavojuje atsidūrusiems žmonėms, nedidelio masto gaisro gesinimas, turto ar kitų svarbių objektų gelbėjimas nuo sunaikinimo, ūkio subjekte esančiomis pajėgomis.

Evakavimas – dėl gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos organizuotas gyventojų perkėlimas iš teritorijų, kuriose pavojinga gyventi ir dirbti, į kitas teritorijas, laikinai suteikiant jiems gyvenamąsias patalpas

Materialiniai ištekliai – nekilnojamasis turtas, transporto priemonės, statybinės medžiagos ir kiti ištekliai, kurie teisės aktų nustatyta tvarka gali būti panaudoti gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ir atkurti.

Civilinės saugos sistemos pajėgos – tai pajėgos skirtos gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti, įvykiams, ekstremaliesiems įvykiams, ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti ekstremaliosios situacijos židinyje. Civilinės saugos sistemos pajėgoms priskiriamos:

- 1) priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos;
- 2) policijos pajėgos;

3) Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Valstybės sienos apsaugos tarnyba) pajėgos;

4) Lietuvos nacionalinei sveikatos sistemai priklausančių asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų pajėgos, teikiančios sveikatos priežiūros paslaugas įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu;

5) Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Viešojo saugumo tarnyba) pajėgos;

6) Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos pajėgos;

7) avarinių tarnybų, atliekančių neatidėliotinus darbus, pajėgos;

8) ūkio subjekto pajėgos;

9) parengtų savanorių ir asociacijų pajėgos.

Vartojamų sąvokų santrumpos:

- Civilinės sauga – CS;
- Pavojaingas įvykis – PĮ;
- Ekstremalusis įvykis – EĮ;
- Ekstremalioji situacija – ES;
- Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras – ESOC;
- Asmeninė apsaugos priemonė – AAP;
- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos - PAGD prie VRM;
- Ekstremalių situacijų komisija – ESK.
- Šiaulių apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba – Šiaulių APGV.
- Pakruojo priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba – Pakruojo PGT.

3. Bendrovės ir jos veiklos charakteristika

UAB „Pakruojo vandentiekis“ (įmonės kodas – 167922698) adresas – Pramonės g. 1, LT-83163, Pakruojis, tel. (8 421) 61 227, el. p. info@vandentiekis.com.

Bendrovės vadovas – direktorius Stasys Tamulionis (tel. (8 421) 61 227, mob. 8 699 11 230, el. p. stasys.tamulionis@vandentiekis.com).

Bendrovėje atsakinga už civilinę saugą paskirta direktoriaus pavaduotoja Laima Bernotienė, tel.(8 421) 65 057, mob. 8 652 66 918, el. p. laima.bernotiene@vandentiekis.com.

Bendrovėje dirba: 32 darbuotojai, pamainomis dirba - 4. Pamainos yra: Pakruojo miesto vandenvietėje.

Bendrovės užimamas **bendras teritorijos plotas – 35 ha**, kurio 10 ha sudaro Pakruojo miesto vandenvietė su administraciniu pastatu.

Bendrovė naudoja Energijos skirstymo operatoriaus AB „ESO“ teikiamą elektros energiją.

Patalpų apšildymas: Pakruojo miesto vandenvietėje -gamtinės dujos.

Pakruojo miesto nuotekų valykloje-suskystintos dujos.

Linkuvos miesto nuotekų valykloje-elektra.

Bendrovė veikla – geriamojo vandens tiekimas, nuotekų šalinimas ir valymas. Bendrovė Pakruojo rajone aptarnauja 28 vandenvietes, 23 vandens gerinimo įrenginius, 45 nuotekų siurbles, 15 nuotekų valymo įrenginių, 194,65 km vandentiekio tinklų, 131,27 km nuotekų tinklų. Bendrovės aptarnaujamoje teritorijoje gyvena 14544 gyventojai. Centralizuoto vandentiekio paslauga naudojasi 11259 gyventojai, nuotekų tvarkymo paslauga - 9317 gyventojų.

Turimos gaisrų gesinimo priemonės ir resursai:

Hidrantai - 200 vnt., ugnies gesintuvai – 27 vnt., priešgaisrinis čiaupas – 1 vnt., gesinimo stendas – 1 vnt.

III. GRESIANČIOS EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS

1. Galimi pavojai bendrovėje

Įvykiai, kurie galėtų sukelti ekstremaliuosius įvykius ar ekstremaliąsias situacijas bendrovėje yra šie:

- **gamtinio pobūdžio** – hidrometeorologinis reiškiny (labai smarki audra, viesulas, škvalas), katastrofinis meteorologinis reiškiny (uraganas, labai smarkus lietus, labai smarkus snygis, smarkus speigas), stichinis hidrologinis reiškiny (potvynis, užtvindymas, poplūdis), žmonių ligos – (pavojingos užkrečiamosios ligos);
- **techninio pobūdžio** – cheminė avarija, nutraukiamas arba sutrinka elektros energijos tiekimas, šilumos tiekimo sutrikimai, avarijos vandentiekio tiekimo ir nuotekų šalinimo ir tvarkymo sistemose, elektroninių vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų valdymo sutrikimai;
- **ekologinio pobūdžio** – aplinkos oro ir vandens užterštumas, dirvožemio grunto užterštumas, tarša branduoliniėmis ir (ar) radioaktyviosiomis medžiagomis ar naftos produktais;
- **socialinio pobūdžio** - nesankcionuoti ir pavojingi bendrovės darbuotojų veiksmai;
- **kiti ekstremalieji įvykiai** – darbuotojų sveikatos sutrikimai, panika, traumos, mirties atvejai dėl užsikrėtimo, apsinuodijimai ar fizinio poveikio, gaisro keliamas pavojus, užsidegimo ar degimo grėsmė, pavojingas radinys, ar kitas neaprašytas įvykis, dėl kurio gali susidaryti arba susidaro ekstremalioji situacija.

2. Labiausiai tikėtini pavojai atlikus rizikos analizę

Atlikus UAB „Pakruojo vandentiekis“ galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų analizę (priedas Nr. 1) nustatyti bendrovėje didžiausi rizikos (pavojų) šaltiniai pagal jų rizikos lygį:

Eil. Nr.	Pavojaus pavadinimas	Bendras rizikos balas
Labai didelis rizikos lygis		
1.	Gaisras darbo vietoje, patalpose	50
Didelis rizikos lygis		
1.	Nutraukiamas arba sutrinka elektros energijos tiekimas	40
2.	Pavojingi meteorologiniai reiškiniai (viesulas, uraganas, škvalas, labai smarki audra)	35
3.	Avarijos nuotekų tinkluose	32
4.	Pavojingos užkrečiamos ligos (epidemija, pandemija, padidėjęs sergamumas, protrūkis)	30
5.	Pavojingi meteorologiniai reiškiniai (labai smarkus lietus, labai smarkus snygis, smarkus speigas)	28
6.	Stichinis potvynis, užtvindymas, poplūdis	24
Vidutinis rizikos lygis		
1.	Avarijos vandens tiekimo tinkluose	20
2.	Cheminė avarija	18
3.	Aplinkos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	16
4.	Pavojingas radinys	15
5.	Šilumos tiekimo sutrikimai	12

6.	Nesankcionuoti ir pavojingi bendrovės darbuotojų veiksmai	12
7.	Elektroninių vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų valdymo sutrikimai	8

IV. PERSPĖJIMO IR INFORMAVIMO APIE GRĖSIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ, EKSTREMALŲJĮ ĮVYKĮ AR EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ ORGANIZAVIMAS

1. Perspėjimo signalai

Informacija gyventojams ir įmonėms apie grėšiantį arba susidariusį įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją yra perduodama šiais civilinės saugos signalais:

1. Įspėjamasis garsinis signalas: „Dėmesio visiems“.
2. Įspėjamieji balsu skelbiami signalai:
 - „Cheminiis pavojus“
 - „Radiacinis pavojus“
 - „Katastrofinis užtvindymas“
 - „Potvynio pavojus“
 - „Uragano pavojus“
 - „Oro pavojus“
 - „Perspėjimo sistemos patikrinimas“

Gyventojams perspėti apie grėšiantį ar susidariusį ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją naudojama perspėjimo sistema, o informacija ir rekomendacijos perduodamos per Lietuvos nacionalinį radiją ir televiziją, kitus transliuotojus, taip pat ir per elektronines sirenas. Pakruojo rajono savivaldybėje yra 3 centralizuoto valdymo ir 26 vietinio valdymo elektros sirenos.

Bendrovėje perspėjimui apie susidariusį įvykį naudojama priešgaisrinė signalizacija, toliau ryšio priemonių pagalba ir pasiuntiniais skubiai informuojami darbuotojai, nurodant jiems kaip reikia elgtis konkretaus ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos atveju.

2. Perspėjimo ir informavimo tikslas, lygiai

Perspėjimo tikslas – tai turimomis priemonėmis ir būdais įmonių, įstaigų ir gyventojų perspėjimas ir informavimas, kai dėl aktualių ar kitų nenumatytų ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų kyla pavojus žmonių sveikatai ar gyvybei, turto sugadinimui ar sunaikinimui, veiklos sutrikdymui ir aplinkai.

Tiesioginį gyventojų ir civilinės saugos sistemos subjektų perspėjimą ir informavimą vykdo: valstybės lygiu – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento Civilinės saugos valdybos Situacijų koordinavimo skyrius;

savivaldybių lygiu – savivaldybių administracijos direktorių sprendimu, suderintu su apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos ir jos struktūrinių padalinių, kitų civilinės saugos sistemos subjektų vadovais, šių vadovų įgalioti struktūriniai padaliniai ar darbuotojai.

Sprendimą dėl gyventojų ir civilinės saugos sistemos subjektų perspėjimo ir informavimo savivaldybės lygiu priima:

- Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktorius, savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų komisijos pirmininkas (tel. (8 421) 69 070, faks. (8 421) 69 090, mob. 8 603 14 110, el. p. ilona.gelaznikiene@pakruojis.lt);

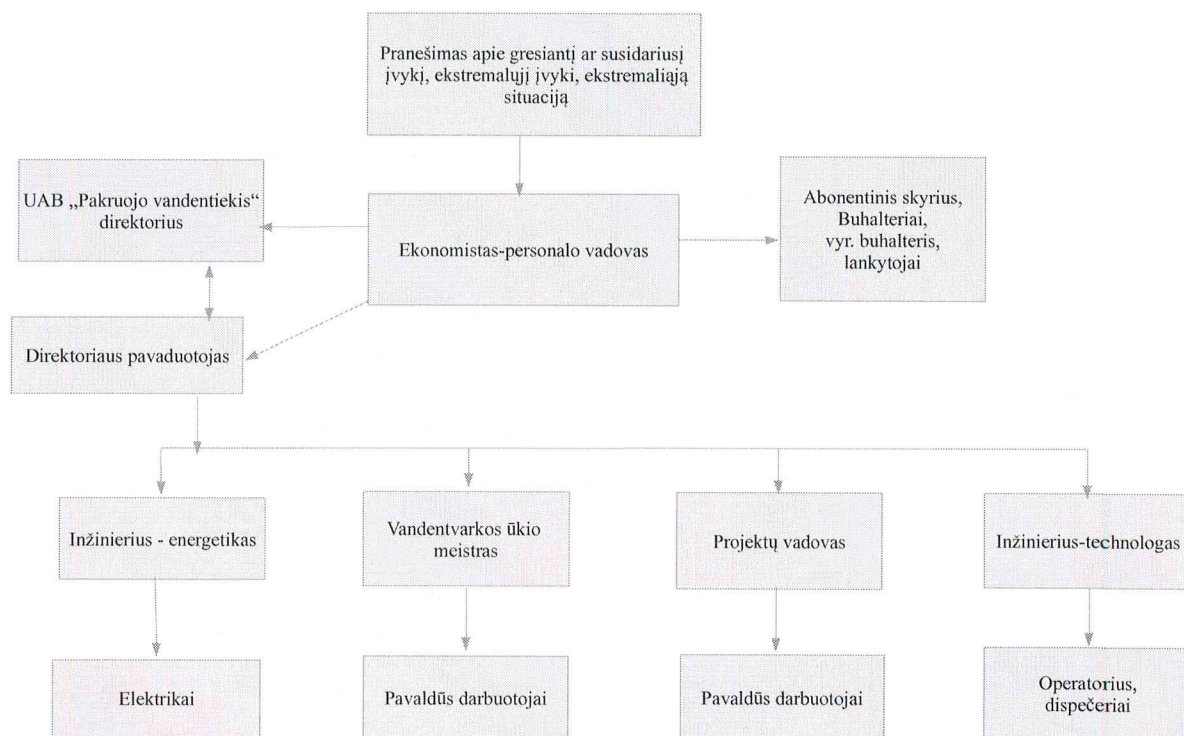
Pastarajam nesant:

- Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas, savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro koordinatorius (tel. (8 421) 69 083, faks. (8 421) 69 090, mob. 8 656 12 009, el. p. gintaras.surna@pakruojis.lt).

3. Perspėjimo ir informavimo organizavimas gavus pranešimą apie gresiantį ar susidariusį įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją

Bendrovėje už darbuotojų, lankytojų perspėjimą ir informavimą direktoriaus įsakymu yra paskirti atsakingi darbuotojai. Įsakymo kopija pateikta **priede Nr. 2**.

PERSPĖJIMO IR INFORMAVIMO SCHEMA

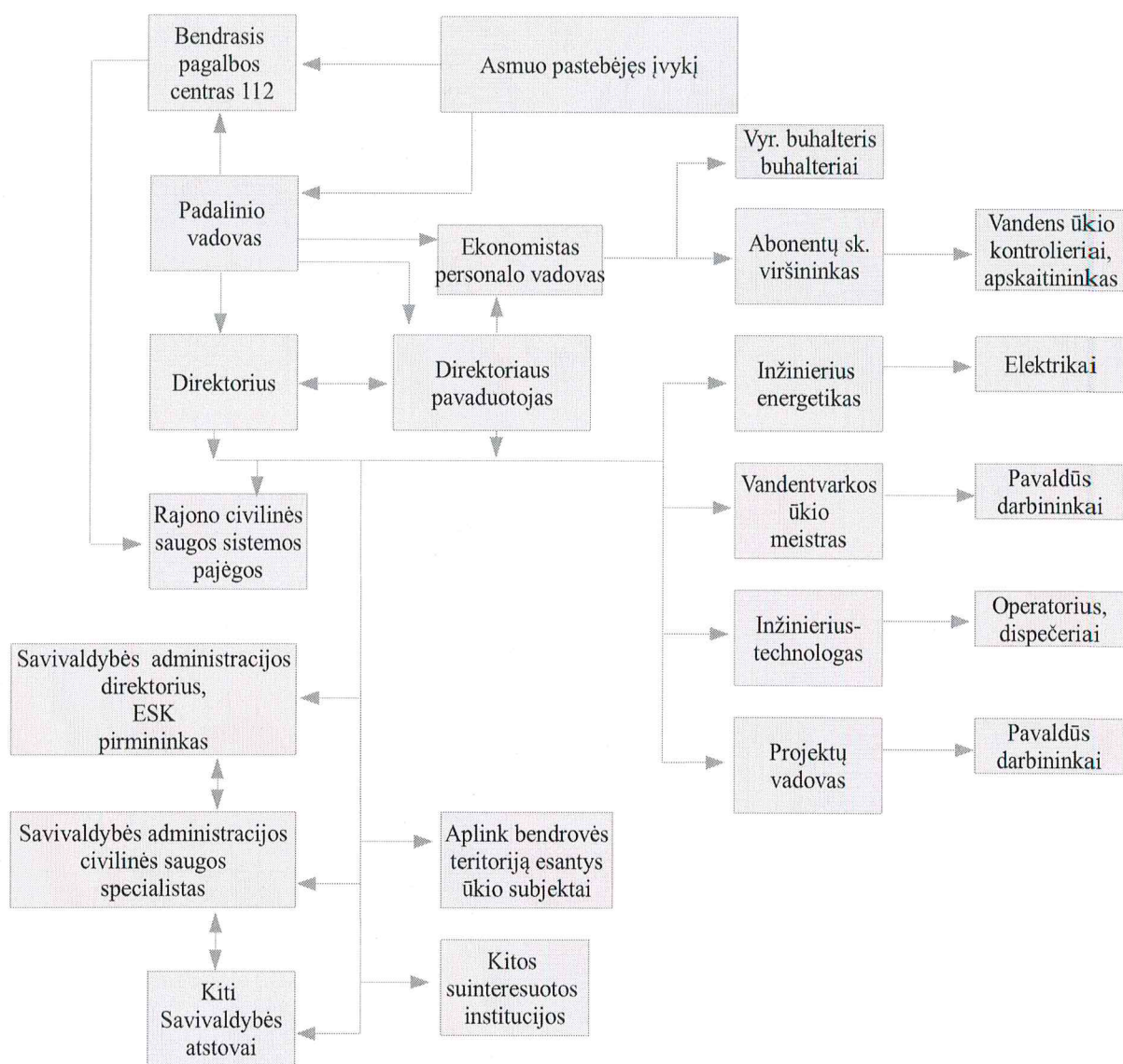
Gavęs pranešimą apie gresiantį ar susidariusį įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją, ekonomistas-personalo vadovas žodžiu, telefonu informuoja bendrovės direktorių, direktoriaus pavaduotoją, administracijos darbuotojus (vyr. buhalterį, buhalterius, abonentų skyriaus darbuotojus, lankytojus). Direktoriaus pavaduotojas žodžiu, telefonu informuoja padalinių vadovus: inžinierių-energetiką, vandentvarkos ūkio meistrą, projektų vadovą, inžinierių-technologą. Padalinių vadovai žodžiu, telefonu informuoja pavaldžius darbuotojus. Darbuotojų sąrašas su kontaktais pateiktas **priede Nr. 5**.

4. Perspėjimo ir informavimo organizavimas gresiant ar susidarius įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai

Susidarius įvykiui ar ekstremaliajam įvykiui bendrovėje, asmuo pastebėjęs įvykį, žodžiu, telefonu informuoja padalinio vadovą ir esant būtinumui skambina į bendrąjį pagalbos centrą 112. Padalinio vadovas informuoja direktorių, direktoriaus pavaduotoją, ekonomistą-personalo vadovą. Ekonomistas-personalo vadovas informuoja administracijos darbuotojus (vyr. buhalterį, buhalterius, abonentų skyriaus viršininką). Abonentų skyriaus viršininkas informuoja pavaldžius darbuotojus. Direktoriaus pavaduotojas informuoja, ekonomistą-personalo vadovą, inžinierių-energetiką, vandentvarkos ūkio meistrą, projektų vadovą, inžinierių-technologą. Šie informuoja pavaldžius darbuotojus. Informacija perduodama žodžiu, telefonu.

Direktorius, įvertinęs situaciją, duoda nurodymus atsakingiems darbuotojams. Esant būtinumui skambina rajono civilinės saugos sistemos pajėgoms, kurių kontaktiniai duomenys pateikti **priede Nr. 6**. Direktorius telefonu informuoja savivaldybės administracijos direktorių, ESK pirmininką, savivaldybės administracijos vyriausiąją specialistę (civilinei saugai ir mobilizacijai), kitus savivaldybės atstovus, aplink bendrovės teritoriją esančius ūkio subjektus, kitas suinteresuotas institucijas.

PERSPĖJIMO APIE GRĘSIANTĮ PAVOJŲ BENDROVĖJE SCHEMA

V. KEITIMOSI INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ, EKSTREMALŪJĮ ĮVYKĮ AR EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ TVARKA

Bendrovėje už keitimosi informacija atsakinga direktoriaus pavaduotoja. Įsakymo kopija pateikta **priede Nr. 3**.

Gresiant ar susidarius valstybinio ar savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai, atsakingas asmuo, priėmęs (gavęs informaciją) apie tai iš atsakingų institucijų ar informacijos tiekėjų, ją išanalizuoja, patikrina ir įvertina. Po to nedelsiant apie tai informuoja bendrovės direktorių. Priimtus direktoriaus sprendimus, atsakingas asmuo perduoda informacijos tiekėjams.

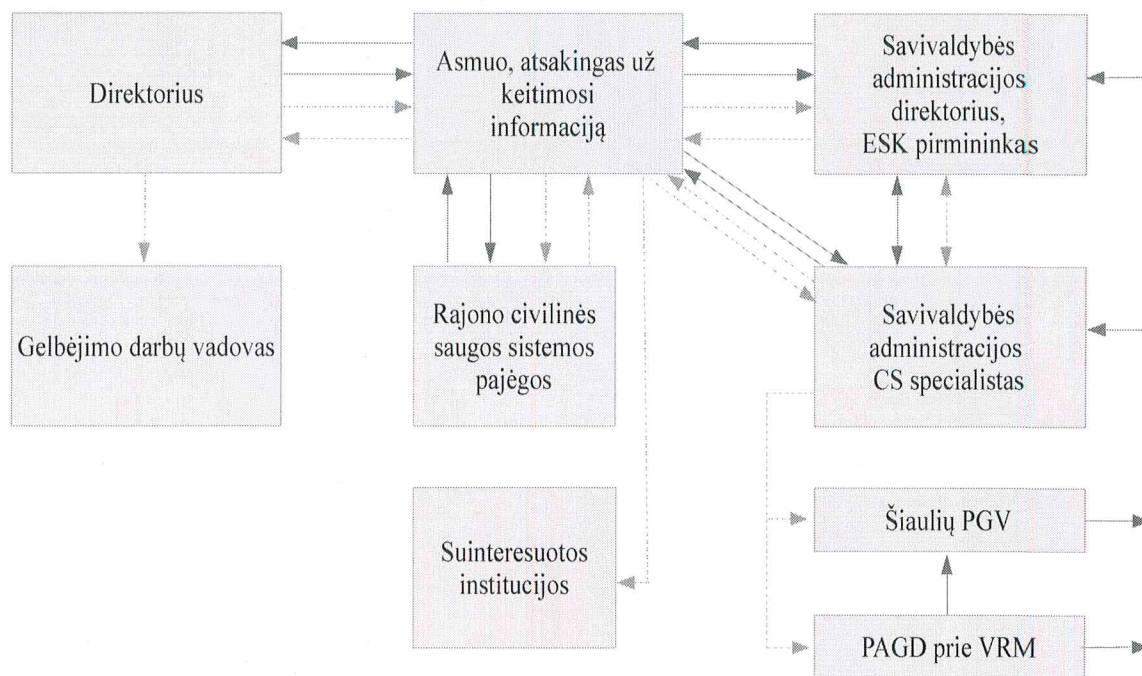
Gresiant ar susidarius įvykiui, ekstremaliajam įvykiui bendrovėje, jos aptarnaujamuose objektuose, teritorijoje, bendrovės direktoriaus nurodymu, atsakingas asmuo už keitimosi informacija perduoda trumpą gresiančio ar įvykusio įvykio, ekstremaliojo įvykio apibūdinimą (laiką, adresą, objekto pavadinimą, informacijos šaltinį, priežastis, prognozę), priimtus bendrovės direktoriaus sprendimus, planuojamus ar atliktus pirminius veiksmus atitinkamoms rajono civilinės saugos sistemos pajėgoms, suinteresuotoms institucijoms, rajono savivaldybės administracijos atsakingiems

asmenims.

Reikalui esant, rajono savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistas gautą informaciją perduoda Šiaulių priešgaisrinei gelbėjimo valdybai (Šiaulių PGV) ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos (PAGD prie VRM).

Priimti rajono civilinės saugos sistemos pajėgų, savivaldybės administracijos atsakingų asmenų ar ekstremaliųjų situacijų komisijos sprendimai perduodami bendrovės atsakingam už keitimosi informacija asmeniui. Pastarasis gautą informaciją perduoda bendrovės direktoriui. Bendrovės direktorius, reikalui esant, informaciją perduoda gelbėjimo darbų vadovui.

INFORMACIJOS GAVIMO IR PERDAVIMO SCHEMA

- 1) —————> informacijos keitimasis gresiant ar susidarius valstybinio ar savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai
- 2) - - - - -> informacijos keitimasis gresiant ar susidarius įvykiui ar ekstremaliajam įvykiui bendrovėje

VI. DARBUOTOJŲ APSAUGA GRESINT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI

1. Evakavimas

Gyventojų evakavimas – dėl gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos organizuotas gyventojų perkėlimas iš teritorijų, kuriose pavojinga gyventi ir dirbti, į kitas teritorijas, laikinai suteikiant jiems gyvenamąsias patalpas.

Evakavimo paskirtis – koordinuoti darbuotojų, lankytojų, turto evakavimą ekstremaliųjų situacijų atvejais, kad evakavimas vyktų tvarkingai, be sumaišties, pagal nustatytą tvarką.

Atsižvelgiant į ekstremaliosios situacijos mastą, žmonių evakavimas gali būti laikinas, ilgalaikis ir negrįžtamas.

Evakavimas savivaldybės ar valstybės mastu.

Gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai arba karo padėties atveju Lietuvos Respublikos Vyriausybei paskelbus gyventojų evakavimą, atsižvelgdami į ekstremaliosios situacijos, karo veiksmų sukeltą pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, sprendimą evakuoti gyventojus priima:

Administracijos direktorius:

- kai gyventojai evakuojami iš vienos savivaldybės teritorijos į kitos (nėgretimos) savivaldybės teritoriją (dėl gyventojų evakavimo iš savivaldybės teritorijos);
- kai gyventojai evakuojami į ar (iš) gretimos savivaldybės teritorijos;
- kai gyventojai evakuojami vienos savivaldybės teritorijoje.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas:

- kai gyventojai evakuojami iš vienos savivaldybės teritorijos į kitos (nėgretimos) savivaldybės teritoriją.

Gyventojų evakavimą savivaldybėje organizuoja savivaldybės administracijos direktoriaus sudaryta Gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija (toliau – GEP Komisija) kuriai vadovauja savivaldybės administracijos direktoriaus paskirtas asmuo. GEP Komisija pradeda funkcionuoti gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai (ar karo padėties metu), kai savivaldybės administracijos direktorius, įvertinęs susidariusią situaciją, priima sprendimą dėl gyventojų evakavimo ir laikino jų apgyvendinimo.

GEP Komisija, organizuoja gyventojų evakavimą, priėmimą, laikinų gyvenamųjų patalpų ir gyvybiškai būtinų paslaugų: gyventojų aprūpinimas maistu, geriamu vandeniu, medikamentais, švariais drabužiais ir kt. suteikimą.

Kai gyventojai evakuojami iš vienos savivaldybės į kitą, gyventojų evakavimą organizuoja savivaldybės, iš kurios evakuojami gyventojai, GEP Komisija, o gyventojų priėmimą, laikinųjų gyvenamųjų patalpų ir būtinų paslaugų jiems suteikimą - savivaldybės, į kurią evakuojami gyventojai, GEP Komisija.

Gyventojų evakavimui organizuoti įkuriami punktai: gyventojų surinkimo, tarpiniai gyventojų evakavimo, gyventojų priėmimo. Informacija apie rajone esančius punktus, jų struktūrą galima rasti savivaldybės tinklapyje: [www.pakruojis.lt/Civilinė sauga](http://www.pakruojis.lt/Civilinė_sauga) - „Pakruojo rajono savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planas“.

Evakavimo organizavimas bendrovėje.

Įvykio ar ekstremaliojo įvykio metu sprendimą dėl skubaus darbuotojų evakavimo iš ekstremaliosios situacijos židinio priima bendrovės direktorius arba gelbėjimo darbų vadovas.

Bendrovės darbuotojų, lankytojų evakavimą organizuoja direktoriaus įsakymu paskirti asmenys. Įsakymo kopija pateikta plano **priede Nr. 4**.

Bendrovėje darbuotojų, lankytojų evakavimas gali būti vykdomas:

- iš patalpų, pastatų;
- iš dirbtuvių;
- iš teritorijos.

Evakavimas pradedamas įvertinus pavojų, numačius saugias vietas (teritorijas) ir paskelbus pavojų.

Bendrovės padaliniai nėra koncentruoti viename pastate, yra išdėstyti visoje miesto teritorijoje ir už miesto ribų. Atsižvelgiant į ekstremaliojo įvykio ar susidariusios ekstremaliosios situacijos pobūdį, bendrovės padalinių, kurie patenka į įvykio židinį, padalinio vadovai privalo nutraukti darbuotojų darbą, gavus nurodymą iš bendrovės direktoriaus organizuoti darbuotojų evakavimą iš patalpų ir pavojingos teritorijos. Darbuotojų, dirbančių administraciniame ir gamybiniame pastatuose Pramonės g. 1, evakavimo procesą koordinuoja bendrovės direktorius. Evakavimo iš administracinio pastato planas ir evakavimo susirinkimo vieta nurodyta **priede Nr. 11**.

Atsakingi darbuotojai už evakavimo organizavimą privalo patikrinti ar visi žmonės evakuoti iš pastatų, užtikrinti efektyvią žmonių evakuaciją bei, esant reikalui, turi būti pasiruošę imtis avarijų likvidavimo veiksmų. Taip pat privalo organizuoti pirmosios medicinos pagalbos suteikimą nukentėjusiems.

Bendrovėje kilus pavojui darbo vietoje, pastate evakuojasi iš teritorijos ribų darbuotojai, kurie nėra atsakingi už kilusios situacijos valdymą ir lokalizavimą. Darbuotojai gali evakuotis nuosavu transportu ir bendrovės turimomis technikos priemonėmis. Bendrovės turima transporto priemonių suvestinė pateikta plano **priede Nr. 9**.

2. Aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis

Asmeninė apsaugos priemonė (toliau – AAP) – priemonė, skirta darbuotojui turėti ar dėvėti, siekiant apsaugoti jį nuo rizikos veiksnių, galinčių kelti grėsmę darbuotojo saugai ir sveikatai bei kitas šiam tikslui skirtas priedas ar reikmuo.

AAP laikomos bendrovės padaliniuose. Jos naudojamos darbo metu. Bendrovėje turimų AAP suvestinė pateikta plano **priede Nr. 8**.

3. Kolektyvinės apsaugos statiniai

Kolektyvinės apsaugos statinys – statinys ar patalpa, kurią ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių.

Kolektyvinės apsaugos statiniai ir patalpos pažymimos specialiuoju ženklu.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 529 „Dėl kolektyvinės apsaugos statinių poreikio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ reikalavimais, savivaldybės administracijos direktorius nustato kolektyvinės apsaugos statinių poreikį savivaldybės teritorijoje. Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu kiekvienais metais yra patvirtinamas Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje esančių kolektyvinės apsaugos statinių sąrašas. Bendrovė yra įtraukta į rajono kolektyvinių apsaugos statinių sąrašą. Pakruojo rajono kolektyvinių apsaugos statinių sąrašą su adresais galima rasti Pakruojo r. savivaldybės tinklapyje: [www.pakruojis.lt/Civilinė sauga](http://www.pakruojis.lt/Civilinė_sauga).

4. Pirmosios pagalbos nukentėjusiems teikimas

Pirmoji pagalba, tai paprasti tikslingi veiksmai, naudojant turimas pirmosios pagalbos teikimo priemones ar kitokias priemones bei medžiagas, siekiant išsaugoti nukentėjusiojo gyvybę ar sustabdyti sveikatai žalingus veiksmus iki atvykstant medikams. UAB „Pakruojo vandentiekis“ pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlės aprašas pateiktas **priede Nr. 7**.

1 lentelė

UAB „Pakruojo vandentiekis“ vaistinėlių skaičius ir laikymo vieta

Eil. Nr.	Vaistinėlių skaičius	Vaistinėlių laikymo vieta
1.	1	Gamybinis pastatas adresu Pramonės g. 1, Pakruojo miestas
2.	1	Linkuvos m. nuotekų valykla (dispečerinė), Valakų g. 10, Kalpokų k., Linkuvos sen., Pakruojo r.
3.	1	Pakruojo m. nuotekų valykla (dispečerinė), Beržų g. 16, Mažeikonių k., Pakruojo sen., Pakruojo r.

Viso UAB „Pakruojo vandentiekis“ yra 3 stacionarios vaistinėlės. Bendrovės 15-oje transporto priemonėse taip pat yra pirmosios pagalbos vaistinėlės.

Už pasibaigusio galiojimo laiką ir netinkamos kokybės vaistus bei medicinos pagalbos priemones bendrovėje atsakingi padalinių vadovai: Pakruojo padalinio-vandentvarkos ūkio meistras, Linkuvos padalinio-projektų vadovas.

VII. GRESIANČIŲ AR ĮVYKUSIŲ EKSTREMALIŲ ĮVYKIŲ AR GRESIANČIŲ AR SUSIDARIUSIŲ EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

1. Asmens, atsakingo už informacijos priėmimą ir perdavimą, veiksmai gavus informaciją apie gresiantį ar įvykusį įvykį

Bendrovėje už informacijos priėmimą ir perdavimą yra atsakinga direktoriaus pavaduotoja. Direktoriaus įsakymo kopija pateikta plano **priede Nr. 3**.

Atsakingo asmens veiksmai gavus informaciją apie gresiantį ar įvykusį įvykį aprašyti šio plano V skyriuje.

2. Galimų pavojų (pagal rizikos analizę) likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas

2.1. Gaisras darbo vietoje, patalpose ar pastatuose

Degimas (ugnis) – tai medžiagos oksidavimosi procesas, kurio metu išsiskiria didelis kiekis šiluminės energijos ir medžiagos degimo (skilimo) produktai.

Pagrindiniai gaisro įvertinimo kriterijai – jo intensyvumas, mastas, plitimo greitis ir pavojingi degimo produktai. Šių kriterijų rodikliai iš esmės priklauso nuo medžiagos degumo, jos fizinio būvio (kieta, skysta ar dujinė), degimo metu išsiskiriančios šilumos, deguonies kiekio gaisro vietoje ir pačių degių medžiagų cheminės sudėties

Ekstremaliojo įvykio apibūdinimas, kriterijai:

- pastatų, įrenginių gaisrų ir (ar) sprogimų metu padaromas poveikis žmonėms, kriterijai: sužalota 10 ir daugiau žmonių, žuvo 5 ir daugiau žmonių;
- pastato ar statinio arba jo konstrukcijos visiškas ar dalinis sugriuvimas dėl gaisro, sprogimo, kai neatidėliotinai reikia suteikti gyvenamąją vietą 10 ir daugiau žmonių

Pagrindinės priežastys:

- netvarkinga elektros instaliacija ir jos pažeidimai;
- elektros saugos, priešgaisrinės saugos ir elektros įrenginių saugaus eksploatavimo taisyklių nesilaikymas ir pažeidimas;
- elektros iškrovos gamtinių reiškinių metu (žaibai);
- neatsargus elgesys su ugnimi;
- tyčiniai padegimai;
- netoli vykstantis gaisras.

Pavojingi faktoriai (veiksniai):

- aukšta temperatūra ir liepsna;
- nuodingi, degimo metu susidarę produktai (dūmai) ir deguonies stygius.

Galimi padariniai ir pasekmės:

- žmonių sužalojimai, sveikatos sutrikimai ir netektys;
- turto, svarbių dokumentų sugadinimas ar sunaikinimas;
- ūkinės veiklos sutrikimai ir finansiniai nuostoliai.

Pagrindiniai apsaugos ir kovos būdai:

- išankstinio pasirėngimo galimiems gaisrams ir (ar) sprogimams organizavimas;
- priešgaisrinės apsaugos reikalavimų laikimasis ir kontrolė;
- tinkama technikos, įrenginių ir priemonių techninė būklė.

Bendrovės veiksmai:

- nutraukiama veikla, sustabdomi įrenginiai, išjungiamas elektros energijos tiekimas;
- operatyviai informuojama priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba;

- evakuojami patalpoje, pastate esantys žmonės;
- perspėjami ir informuojami darbuotojai;
- evakuojami darbuotojai, lankytojai iš pavojingos zonos;
- skubiai organizuojamas gaisro gesinimas turimomis pajėgomis;
- pirminė pagalba nukentėjusiems;
- gelbstimas vertingas turtas ir svarbūs dokumentai;
- talkinama atvykusioms priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pajėgoms;
- teikiama informacija rajono savivaldybės administracijai;
- informuojama draudimo kompanija, savivaldybės administracijos direktorius;
- vertinami patirti nuostoliai;
- organizuojamas padarinių likvidavimas ir sugrįžimas į įprastinį veiklos ritmą.

Spec. tarnybų ir suinteresuotų institucijų veiksmai:

Šiaulių PGV Pakruojo priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba

- vykdo ir koordinuoja gaisrų gesinimą, darbuotojų ir turto gelbėjimą, atlieka gelbėjimo darbus;
- mobilizuoja tiesiogiai pavaldžias pajėgas gaisro gesinimui;
- teikia informaciją kitoms spec. tarnyboms;
- tiria gaisro priežastis, nustatinėja kaltus asmenis.

Pakruojo rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba

- dalyvauja lokalizuojant ir likviduojant gaisrų ir (ar) sprogimo židinius.

Pakruojo rajono pirminės sveikatos priežiūros centro Greitoji medicinos pagalba

- į įvykio vietą siunčiami greitosios medicinos pagalbos automobiliai su personalu;
- teikia skubią medicininę pagalbą nukentėjusiems ir vykdo jų transportavimą į medicinos įstaigas;
- prireikus organizuoja budėjimą prie ekstremaliosios situacijos židinio;
- teikia informaciją savivaldybei apie nukentėjusius.

Šiaulių AVPK Pakruojo rajono policijos komisariatas

- organizuoja eismo reguliavimą gaisro teritorijoje;
- organizuoja ekstremaliosios situacijos židinyje esančio valstybinio, visuomeninio ir bendrovės turto apsaugą;
- vykdo į pavojaus zoną patenkančių gyventojų perspėjimą;
- organizuoja viešosios tvarkos užtikrinimą gyventojų susitelkimo vietose, evakuojamųjų vežimo maršrutuose;
- ieško gaisrų sukėlusių kaltų asmenų.

Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Šiaulių valdybos Pakruojo aplinkos apsaugos inspekcija

- organizuoja aplinkos taršos tyrimus, taršos poveikio aplinkai masto ir padarytos žalos nustatymą, atlieka teršalų sklaidos prognozes ir teikia jas institucijoms, dalyvaujančioms valdant ekstremaliąją situaciją.

2. 2. Elektros energijos tiekimo sutrikimas ar nutraukimas bendrovėje

Elektros energija – tai svarbiausia energijos rūšis, todėl ilgesni jos tiekimo sutrikimai visuomenei gali sukelti katastrofinius padarinius.

Ekstremaliojo įvykio apibūdinimas, kriterijai:

- elektros energijos tiekimo nutraukimas vartotojui, kuriam nustatyta I patikimumo kategorija ir būtinas nenutrūkstamas aprūpinimas elektros energija 24 val. ir daugiau;
- elektros energijos tiekimo nutraukimas daugiau kaip 20 000 gyventojų arba ¼ savivaldybės teritorijos gyventojų 24 val. ir daugiau

Pagrindinės priežastys:

- problemos ir avarijos elektros perdavimo tinkluose ir sistemose;
- tiekimo sutrikimai dėl pavojingų meteorologinių reiškinių;
- priverstinis elektros įtampos išjungimas užsitęsusio gaisro metu ar po jo;
- elektros gedimai vietinėse elektros linijose.

Galimos pasekmės:

- bendrovės įprastinės veiklos sutrikdymas ar sustabdymas;
- vandens ir šilumos tiekimo užtikrinimo sutrikimai;
- žymūs ekonominiai-finansiniai nuostoliai.

Bendrovės veiksmai:

- įvertina pasirengimą, galimą pavojų ir numato savo veiklos perorganizavimą;
- organizuoja perspėjimą ir informavimą darbuotojų apie elektros energijos sutrikimus;
- informuojami gyventojai ir įmonės apie elektros energijos teikimo sutrikimus;
- sustiprina budėjimą, aprūpina reikalingomis papildomomis priemonėmis;
- vertina padarytus nuostolius ir teikia juos savo steigėjui;
- užtikrina geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą gyventojams ir įmonėms panaudojant dyzelinius generatorius.
- vykdo savivaldybės ESK priimtų sprendimų įgyvendinimą.

AB „ESO“ Šiaulių regiono tinklo eksploatavimo skyrius

- vykdo elektros avarijų likvidavimą AB „ESO“ įrenginiuose;
- organizuoja vartotojų perspėjimą.

2.3. Pavojingi meteorologiniai reiškiniai

(uraganas, viesulas, škvalas, labai smarki audra, labai smarkus lietus, labai smarkus snygis, smarkus speigas)

Pavojingi meteorologiniai reiškiniai – tai nevaldomi gamtos reiškiniai, kurie savo intensyvumu, poveikio būdu ir trukme, išplitimo zona kelia tiesioginę grėsmę žmonių sveikatai ar gyvybei, turtui, aplinkai bei gali sukelti ekstremaliuosius įvykius ar ekstremaliąsias situacijas.

Ekstremaliojo įvykio apibūdinimas, kriterijai:

- uraganas, kai maksimalus vėjo greitis 33 m/s ir didesnis;
- labai smarki pūga, kai vidutinis vėjo greitis didesnis kaip 20 m/s, trukmė 1 para ir ilgiau;
- labai smarkus lietus, kai kritulių kiekis didesnis kaip 80mm, trukmė 12 val. ir trumpesnę laiką;
- labai smarkus snygis, kai kritulių kiekis didesnis kaip 30mm, sniego dangos storis didesnis už 30cm, trukmė 12 val. ir trumpesnę laiką;
- labai smarki audra, viesulas, škvalas, kai maksimalus vėjo greitis 28-32 m/s.

Galimos pasekmės ir padariniai:

- darbuotojų sužalojimai ir mirtys;
- apgadinami ir sugriaujami pastatai bei inžineriniai įrenginiai;
- sutrikdoma arba nutraukiama įprastinė veikla;
- iššaukiamos kitos ekstremaliosios situacijos ar ekstremalieji įvykiai (gaisrai, elektros energijos tiekimo sutrikimai, potvyniai, transporto avarijos);
- pakankamai dideli materialiniai ir finansiniai nuostoliai.

Pagrindinės apsaugos priemonės ir veiksmai:

- išankstinis apsirūpinimas rezerviniais ar alternatyviais energijos šaltiniais;
- perspėjimas apie artėjantį pavojingą meteorologinį reiškinį;
- rekomendacijų teikimas, kaip reikia elgtis jo metu;
- operatyvus pagalbos teikimas labiausiai nukentėjusiems.

Bendrovės veiksmai:

- įvertinamas reiškinio galimas pavojus, jo poveikis ir numatomi veiksmai;
- perspėjami ir informuojami darbuotojai ir lankytojai;
- atitinkamai paruošiamos patalpos, vidinės komunikacijos bei koreguojama bendrovės veikla;
- sustiprinamas budėjimas, darbuotojai aprūpinami reikalingomis papildomomis priemonėmis;
- teikiama informacija rajono savivaldybės administracijai;
- informuojama draudimo kompanija, savivaldybės administracijos direktorius;

- vertinami patirti nuostoliai;
- organizuojamas padarinių likvidavimas ir sugrįžimas į įprastinį veiklos ritmą.
- vykdo savivaldybės ESK priimtų sprendimų įgyvendinimą.

Spec. tarnybų ir suinteresuotų institucijų veiksmi:

AB „ESO“ Šiaulių regiono tinklo eksploatavimo skyrius

- vykdo elektros avarijų likvidavimą AB „ESO“ įrenginiuose;
- organizuoja vartotojų perspėjimą.

Šiaulių PGV Pakruojo priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba

- įspėja darbuotojus apie pavojų ir mobilizuoja personalą;
- vykdo gaisrų gesinimą, darbuotojų ir turto gelbėjimą, kitus gelbėjimo ir paieškos darbus;
- suteikia pirmąją pagalbą nukentėjusiems.

Pakruojo rajono pirminės sveikatos priežiūros centro Greitoji medicinos pagalba

- į įvykio vietą siunčiami greitosios medicinos pagalbos automobiliai su personalu;
- teikia skubią medicininę pagalbą nukentėjusiems ir vykdo jų transportavimą į medicinos įstaigas;
- prireikus organizuoja budėjimą prie ekstremaliosios situacijos židinio;
- teikia informaciją savivaldybei apie nukentėjusius.

Šiaulių AVPK Pakruojo rajono policijos komisariatas

- organizuoja eismo reguliavimą židinio teritorijoje;
- organizuoja ekstremaliosios situacijos židinyje esančio valstybinio, visuomeninio ir bendrovės turto apsaugą;
- vykdo į pavojaus zoną patenkančių gyventojų perspėjimą;
- organizuoja viešosios tvarkos užtikrinimą gyventojų susitelkimo vietose, evakuojamųjų vežimo maršrutuose.

2.4. Avarijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemose

Ekstremaliojo įvykio apibūdinimas, kriterijai:

- geriamojo vandens tiekimo nutraukimas stacionarinei asmens sveikatos priežiūros įstaigai, ūkio subjektui ar įstaigai, teikiančiai formaliojo mokymo paslaugas 24 val. ir daugiau;
- geriamojo vandens tiekimo nutraukimas daugiau kaip 5000 gyventojų 24 val. ir daugiau;
- nuotekų šalinimo nutraukimas daugiau kaip 20000 gyventojų 24 val. ir daugiau;
- gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis valstybinės reikšmės objekte.

Pagrindinės priežastys:

- problemos ir avarijos vandentiekio ir nuotekų tinkluose, įrenginiuose;
- vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sutrikimai dėl pavojingų meteorologinių reiškinių.

Galimos pasekmės:

- bendrovės įprastinės veiklos sutrikdymas ar sustabdymas;
- vandens tiekimo ar nuotekų šalinimo užtikrinimo sutrikimai arba nutraukiamos įprastos komunalinės paslaugos;
- užkrečiamų ligų plėtimasis, žmonių ligos ir mirties atvejai;
- žymūs ekonominiai-finansiniai nuostoliai.

Bendrovės veiksmi:

- informuojamos suinteresuotos institucijos;
- įvertinama situacija ir bandoma avariją likviduoti savo pajėgomis;
- išjungiamos energetinės ir komunalinės sistemos (pagal situaciją);
- organizuoja bendrovės veiklos perorganizavimą;
- perspėjimi ir informuojami darbuotojai apie įvykį;
- evakuojami darbuotojai iš pavojingos zonos (pagal situaciją);
- sustiprinamas budėjimas, apsirūpinama reikalingomis papildomomis priemonėmis;
- apie vandens nutraukimą operatyviai informuojami savivaldybės gyvybiškai svarbias paslaugas teikiančios įstaigos, gyventojai ir kiti stambūs vartotojai;
- avarijos šalinimo darbams užsitęsus 24 val. ir daugiau organizuojama vartotojų aprūpinimas vandeniu;
- informuojama draudimo kompanija, rajono savivaldybės administracijos direktorius;

- vertina padarytus nuostolius ir teikia juos savo steigėjui;
- vykdo savivaldybės ESK priimtų sprendimų įgyvendinimą.

Vandens vartotojų veiksmai:

- gyvybiškai svarbūs objektai reorganizuoja savo veiklą taip, kad užtikrintų priskirtų pagrindinių funkcijų vykdymą;
- kiti ūkio subjektai, kuriems būtinas vandens tiekimas nutraukia savo veiklą ar sumažina jos apimtį;
- informuoja savo steigėjus, ūkinės veiklos partnerius, suinteresuotas institucijas ir savivaldybę apie patirtus nuostolius;
- maksimaliai sumažina vandens vartojimą;
- elgiasi pagal pateiktas rekomendacijas.

Spec. tarnybų ir suinteresuotų institucijų veiksmai:

Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Šiaulių valdybos Pakruojo aplinkos apsaugos inspekcija

- teikia rekomendacijas ir privalomuosius nurodymus taršai gamtai sumažinti;
- vertina poveikį aplinkai.

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamento Pakruojo skyrius

- koordinuoja visuomenės sveikatos priežiūros organizavimą.

AB „ESO“ Šiaulių regiono tinklo eksploatavimo skyrius

- organizuoja priemones, užtikrinančias būtiną elektros energijos tiekimą arba nutraukimą esant ekstremaliajai energijos padėčiai.

2.5. Pavojingos ar ypač pavoingos užkrečiamosios ligos (epidemijos ir (ar) pandemijos, padidėjęs sergamumas, protrūkis, ūmi ar lėtinė liga)

Epideminis procesas – tai nenutrūkstantis susirgimų užkrečiamomis ligomis ar jų išplitimo reiškinys, susijęs su užkrečiamųjų (infekcinių) ligų sukėlėjo perdavimu sveikiems žmonėms ar gyvuliams (gyvūnams). Šio proceso esmė – biologinis parazitizmas.

Epidemija – tai vidutinio intensyvumo laipsnis, kuriam būdingas sergančiųjų skaičiaus didėjimas ir apimantis vieną ar keletą teritorijos administracinių vienetų.

Pandemija – aukščiausias užkrečiamųjų ligų iplitimo laipsnis, apimantis ypač dideles teritorijas.

Ypač pavoingos (pavoingos) infekcinės ligos – tai tokios užkrečiamosios ligos, dėl kurių sergantys ar turėję su sergančiais kontaktą bei šių ligų sukėlėjų nešiotojai privalomai hospitalizuojami, izoliuojami, tiriami ir gydomi.

Užkrėsta teritorija – tai apibrėžtų ribų teritorija, kurioje dėl esančių užkrečiamųjų ligų sukėlėjų ar jų plitimo ypatumų nuolat išlieka galimybė užsikrėsti ir susirgti infekcinėmis ligomis.

Karantinas – specialus laikinas režimas bei su juo susijusios administracinio bei sanitarijo pobūdžio priemonės, skirtos apsaugai nuo epideminio pobūdžio ligų, kuriomis gali užsikrėsti žmonės ir gyvūnai. Pagrindinis šios priemonės tikslas – sustabdyti epidemijos plitimą.

Dezinfekcija – tai patogeninių (užkrečiamas ligas sukeliančių) mikroorganizmų sunaikinimas aplinkoje, naudojant fizinius ir cheminius metodus.

Ekstremaliojo įvykio apibūdinimas, kriterijai:

- vieno žmogaus ar žmonių grupės susirgimas pavoinga ar ypač pavoinga užkrečiama liga;
- padidėjęs sergamumas;
- epidemija;
- protrūkis (tos pačios užkrečiamosios ligos tarpusavyje susiję atvejai), kai nustatomi ne mažiau kaip du susirgimai pavoinga ar ypač pavoinga liga atvejai;
- ūmi ar lėtinė liga, nulemta įvairių cheminių, fizinių, biologinių medžiagų, jų apykaitos, irimo, skilimo, degimo produktų per užterštą maistą ar geriamąjį vandenį arba dėl jų poveikio, transporto, pramoninės avarijos, stichinio, katastrofinio ar kito gamtos reiškinio, teroro akto metu;
- pandemija.

Pagrindinės priežastys:

- nepalanki epideminė situacija bendrovėje, aptarnaujamoje gyvenvietėje, aptarnaujamose seniūnijose;
- užkrėstas ligų sukėlėjais maistas, geriamasis vanduo ir higienos – sanitarijų normų bei reikalavimų pažeidimai;
- nesilaikymas įvestų karantininių ar apribojimo priemonių bei jų nepakankamas efektyvumas.

Galimos pasekmės:

- tiesioginė grėsmė žmonių sveikatai bei gyvybei;
- ekonominiai - finansiniai nuostoliai dėl bendrovės veiklos sutrikdymo;

Pagrindinės apsaugos priemonės:

- darbuotojų aprūpinimas apsaugos priemonėmis;
- darbuotojų mokymas, švietimas;

Bendrovės veiksmai:

- vertina susidariusią situaciją;
- organizuoja perspėjimą ir informavimą darbuotojų apie infekcinės ligos protrūkį ar išplėtimą bendrovėje;
- vykdo pirminės sveikatos priežiūros centro, Pakruojo ligoninės, visuomenės sveikatos centro, maisto ir veterinarijos tarnybos specialistų reikalavimus bei rekomendacijas;
- organizuoja įvestų priešepideminių (karantininių) priemonių vykdymą;
- sustiprina budėjimą, aprūpina reikalingomis papildomomis priemonėmis;
- informuoja savivaldybės administraciją;
- organizuoja vartotojų ir abonentų informavimą;
- sudaro nuostolių vertinimo komisiją ir duomenis apie juos teikia savivaldybės administracijai;
- užtikrina geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą gyventojams ir įmonėms;
- vykdo savivaldybės ESK priimtų sprendimų įgyvendinimą.

Spec. tarnybų ir suinteresuotų institucijų veiksmai:

Pakruojo rajono pirminės sveikatos priežiūros centras ir VšĮ Pakruojo ligoninė

- vykdo priešepidemines priemones;
- teikia neatidėliotiną medicininę pagalbą darbuotojams ir gyventojams;
- teikia informaciją kitoms medicinos įstaigoms ir savivaldybei.

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamento Pakruojo skyrius

- teikia informaciją suinteresuotoms institucijoms apie ekstremaliąją situaciją teisės aktų nustatyta tvarka;
- įvertina susidariusią ekstremaliąją situaciją, nustato pavojų žmonių sveikatai ir gyvybei;
- atlieka funkcijas, susijusias su užkrečiamųjų ligų nustatymu, užkrėstų teritorijų ar karantino skelbimu ir (ar) atšaukimu;
- organizuoja epidemiologinį tyrimą ir dalyvauja organizuojant kontrolės (valdymo) priemones;
- kontroliuoja kaip užkrėstoje teritorijoje taikomos kontrolės (valdymo) priemonės ir vertina jų veiksmingumą;
- teikia privalomuosius nurodymus ūkio subjektams bei kontroliuoja kaip jie vykdomi;
- pagal kompetenciją teikia gyventojams informaciją ir rekomendacijas apie profilaktikos priemones užkrėstoje teritorijoje.

Valstybinės maisto ir veterinarinės tarnybos Šiaulių departamento Pakruojo skyrius

- organizuoja vandens, gyvūninių maisto produktų, pašarų laboratorinių tyrimų atlikimą ir rizikos vertinimą;
- bendradarbiauja ir derina veiksmus su suinteresuotomis institucijomis.

Šiaulių AVPK Pakruojo rajono policijos komisariatas

- organizuoja eismo reguliavimą apsaugos zonoje (alink užterštą teritoriją); organizuoja ekstremaliosios situacijos židinyje esančio valstybinio, visuomeninio ir bendrovės turto apsaugą;
- organizuoja viešosios tvarkos užtikrinimą gyventojų susitelkimo vietose, evakuojamųjų

vežimo maršrutuose;

- organizuoja asmenų ir pareigūnų, nesusijusių su gelbėjimo darbais, patekimo į ekstremaliosios situacijos židinį ribojimą, prireikus įveda leidimų sistemą.

2.6. Stichinis potvynis, užtvindymas, poplūdis

Potvynis – kasmetinis, pastovus upės vandens lygio pakilimas. Jo metu vanduo užpildo ne tik vagą, bet ir užlieja šalia esančius objektus.

Užtvindymas – stichinė nelaimė, sukelta staiga vandens pertekliaus, smarkiai užtvindus upei, užtvankai ar kitam vandens telkiniui.

Poplūdis – upės vandens režimo fazė, palyginti trumpalaikis ir neperiodinis vandens lygio pakilimas upėje. Poplūdis gali trukti nuo kelių valandų iki kelių savaičių.

Pagrindinės priežastys:

- kasmetinis pavasarinis sniego tirpimas;
- lietingojo laikotarpio sukeltas vandens perteklius;
- smarkios liūtys.

Galimos pasekmės:

- bendrovės įprastinės veiklos sutrikdymas ar sustabdymas;
- požeminio vandens užteršimas;
- infekcinės ligos;
- žala ekologijai;
- žymūs ekonominiai-finansiniai nuostoliai.

Bendrovės veiksmai:

- informuojamos suinteresuotos institucijos;
- įvertinama situacija ir bandoma avariją likviduoti savo pajėgomis;
- išjungiamos energetinės ir komunalinės sistemos (pagal situaciją);
- organizuoja bendrovės veiklos perorganizavimą;
- perspėjami ir informuojami darbuotojai apie įvykį;
- evakuojami darbuotojai iš pavojingos zonos (pagal situaciją);
- sustiprinamas budėjimas, apsirūpinama reikalingomis papildomomis priemonėmis;
- apie vandens nutraukimą, nuotekų šalinimą, operatyviai informuojami savivaldybės gyvybiškai svarbias paslaugas teikiančios įstaigos, gyventojai ir kiti stambūs vartotojai;
- avarijos šalinimo darbams užsitęsus 24 val. ir daugiau organizuojama vartotojų aprūpinimas vandeniu, nuotekų išvežimas mobiliomis transporto priemonėmis;
- informuojama draudimo kompanija, rajono savivaldybės administracija;
- vertina padarytus nuostolius ir teikia juos savo steigėjui;
- vykdo savivaldybės ESK priimtų sprendimų įgyvendinimą.

Vandens vartotojų veiksmai:

- gyvybiškai svarbūs objektai reorganizuoja savo veiklą taip, kad užtikrintų priskirtų pagrindinių funkcijų vykdymą;
- kiti ūkio subjektai, kuriems būtinas vandens tiekimas nutraukia savo veiklą ar sumažina jos apimtį;
- informuoja savo steigėjus, ūkinės veiklos partnerius, suinteresuotas institucijas ir savivaldybę apie patirtus nuostolius;
- maksimaliai sumažina vandens vartojimą;
- elgiasi pagal pateiktas rekomendacijas.

Spec. tarnybų ir suinteresuotų institucijų veiksmai:

Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Šiaulių valdybos Pakruojo aplinkos apsaugos inspekcija

- teikia rekomendacijas ir privalomuosius nurodymus taršai gamtai sumažinti;
- vertina poveikį aplinkai.

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamento Pakruojo skyrius

- koordinuoja visuomenės sveikatos priežiūros organizavimą.
AB „ESO“ Šiaulių regiono tinklo eksploatavimo skyrius
- organizuoja priemones, užtikrinančias būtiną elektros energijos tiekimą arba nutraukimą esant ekstremaliajai energijos padėčiai.

3. Materialinių išteklių telkimo gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti, įvykiams likviduoti ir jų padariniams šalinti procedūros

Bendrovės turimo transporto suvestinė pateikta plano **priede Nr. 9**.

Kai savivaldybėje susidaro ekstremalusis įvykis ar ekstremalioji situacija ir reikalinga tam tikra technika gelbėjimo ir neatidėliotiniams darbams atlikti, įvykiams likviduoti ir jų padariniams šalinti gali būti pasitelkta bendrovės turima technika.

Gavusi rajono savivaldybės ekstremaliųjų situacijų komisijos ar administracijos direktoriaus nurodymą dėl materialinių išteklių pasitelkimo, bendrovė įsipareigoja reikiamus materialinius išteklius (transportą) darbo dienomis pateikti per 2 valandas, ne darbo dienomis per 4 valandas.

Pasitelktų bendrovės materialinių išteklių ir darbuotojų gelbėjimo, neatidėliotiniams darbams atlikti, įvykiams likviduoti ir jų padariniams šalinti tvarka yra numatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. patvirtintame nutarime Nr. 512 „Dėl privalomų darbų atlikimo ekstremaliųjų situacijų atvejais ir kompensavimo už jų atlikimą tvarkos aprašo patvirtinimo“.

4. Bendrovės veiklos tęstinumo organizavimas

Nutrauktų komunalinių paslaugų atstatymo teikimo tikslas - organizuoti būtiniausias komunalines paslaugas ekstremaliųjų įvykių židiniuose, siekiant sudaryti elementarias gyvenimo sąlygas ir išvengti užkrečiamųjų ligų protrūkio.

Ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu nutraukto geriamojo vandens tiekimą vartotojams ir nuotekų tvarkymą organizuoja bendrovės padalinių vadovai.

Ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu nutrūkus vandens tiekimui, gyventojai bei įstaigos vandeniu aprūpinami iš alternatyvių šaltinių – gyventojų šulinių, gamtinių geriamojo vandens šaltinių, atvežant geriamąjį vandenį į nurodytą vietą.

Alternatyvių gyventojų aprūpinimo geriamuoju vandeniu, įvykus vandentiekio avarijai, šaltinių sąrašas pateiktas **priede Nr. 10**.

5. Bendrovės vertingo turto ir svarbių dokumentų išsaugojimo organizavimas

Tai vienas iš pirminių gelbėjimo darbų vykdymo etapų, kuris vykdomas lygiagrečiai su pagalba žmonėms arba po jos.

Nuo ekstremaliųjų įvykių (situacijų) poveikio turto ir svarbių dokumentų išsaugojimui bendrovėje vykdomos šios priemonės:

- išankstinis jų sąrašų sudarymas ir atsakingų asmenų už jų išsaugojimą paskyrimas;
- priešgaisrinės apsaugos perspėjimo sistemos įrengimas ir optimalus aprūpinimas pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis jų buvimo vietose;
- ypač svarbių dokumentų laikymas atspariose nuo pavojingų veiksnių vietose (seifuose);
- besąlygiškas priešgaisrinės ir darbo saugos, elektrosaugos bei kitų nustatytų taisyklių reikalavimų vykdymas;
- apsaugos organizavimas bendrovėje ne darbo valandomis;

Ekstremaliųjų įvykių ar situacijų atvejais už turto ir svarbių dokumentų, kuriuos galima ir būtina išnešti, gelbėjimą atsako paskirti atsakingi darbuotojai dirbantys toje srityje t. y.:

- už buhalterinius bei finansinius dokumentus – vyr. buhalterė;
- už oficialią korespondenciją ir personalo bylas – ekonomistė-personalo vadovė;
- už personalinius kompiuterius – asmeniškai kiekvienas jais besinaudojantis;
- už kitą vertingą turtą ar įrangą - juo disponuojantys darbuotojai.

Jiems tai atlikti padeda to padalinio kiti neužimti arba paskirti darbuotojai.